

Inleiding.

Gebruikelijk gegraveerd naar voorouders loopt vaak dood in de achttiende eeuw door een combinatie van verschillende oorzaken: de burgerlijke stand is er in Nederland pas vanaf ca. 1811 (in Duitsland vanaf 1876) en de kerkelijke archieven bevatten vaak summiere informatie (Jan trouwt met Marie), achternamen zoals wij ze nu kennen gaan over in patroniemen (Jan Pieterszoon). Bij de amateur genealogen geldt een vuistregel: je hebt geluk als je er in slaagt je familie tot in de zeventiende eeuw te traceren. Tenzij natuurlijk die familie óf van adel is óf puissant rijk, beiden is niet het geval bij de Gesthuysen's.

Een genealogische meevaller in onze situatie is dat bij de geschiedschrijving van de stad Xanten (Alders 1983) de naam Gesthuysen wordt beschreven. De ontdekker van de passage in dat boek, ere wie ere toekomt, is de heer L.W.A. (Lambert) Berenbroek die al in de eind zeventiger jaren van de vorige eeuw genealogische puzzels oploste. Via via is een deel van zijn gegevens nog tevoorschijn gekomen. Hij heeft de basis gelegd voor het onderzoek naar de naam Gesthuysen. Helaas is hij in 1999 overleden. Naast de geschiedschrijving van de stad Xanten had pastoor Alfons Alders ook genealogische interesse. Uit zijn nalatenschap kwamen meerdere notities tevoorschijn over de Gesthuysen's. Het heeft ons onderzoek zeker bespoedigd en gecompleteerd. Een andere meevaller is dat ons onderzoek in Duitsland zich voornamelijk afspeelt ten westen van de rivier de Rijn. Sedert 1792 werd dit gebied steeds verder door de Franse troepen bezet en daarna binnen het verband van de Franse republiek gebracht. Op 9 september 1800 werd de wet van kracht die het gebied verdeelde in verschillende "Mariën", gemeentes met burgermeesters. In de omgeving van Kleef ontstonden toen in het jaar 1800 de volgende gemeenten: Appeldorn, Asperden, Goch, Grieth, Kalkar, Keppeln, Kleve, Uedem en Griethausen (Dahms). De registers van de burgerlijke stand (Zivilstand, l'état civil) beginnen in dit gebied, al naar gelang de ligging van de plaatsen, met de jaren VII (1798/99), VIII (1799/1800) of IX (1800/01) van de Franse republikeinse kalender. Na de ineenstorting van het Franse rijk, de laatste Franse troepen verlieten in januari 1814 het gebied (Dahms), werd de burgerlijke stand (Personenstandregister) naar Frans model voortgezet (Booma 1987).

In tegenstelling tot in Nederland is men in Duitsland, volgens de letter van de wettelijke bepalingen, niet zondermeer gerechtigd tot vrije raadpleging van de registers van de burgerlijke stand. In het Duits heet dat de 'Datenschutz'. In de praktijk valt dat gelukkig vaak mee en menig archief gaat daar naar eigen inzicht mee om.

In het jaar 1364 wordt al schriftelijk melding gemaakt van een eigendom te Gesthuysen (Gorissen 1989). Vermoedelijk vanaf halverwege de 14e eeuw zijn er een paar boerderijen in het gehucht-buurtschap Gesthuysen. In "Marienbaum, Stifter, Pfarrarchiv, ka. 1361-1805" zijn vanaf het jaar 1471 personen vermeld met achternamen als Geesthuysen, Geisthuysen, Gesthuisen und Geysthuesen. De hoofdboerderij Gesthuysen is verdwenen, vermoedelijk in de 17e of 18e eeuw, overbleven zijn Lamershof, Heyershof, Wardtshof en Maashof. Wij twijfelen er niet aan dat alle Gesthuysen's hier vanaf stammen. Op Wardtshof woonden Gesthuysen's tot ca. 1896, Maashof wordt nog steeds (begin 2004) door een Gesthuysen bewoond.

Natuurlijk zijn er Gesthuysen's die hun geboortestreek hebben verlaten, er wonen nakomelingen in Australië, Nieuw Zeeland, Indonesië, Engeland, Zuid Afrika, Spanje en Zwitserland, maar anno 2005 woont 90% nog steeds in de regio Duisburg - Wesel - Millingen aan de Rijn (NL) – Goch – Kevelaer – Geldern. Met zoveel Gesthuysen's in een beperkte regio kon je het verwachten: voor zover ons nu bekend is zijn er drie echtparen waarbij man én vrouw de naam Gesthuysen hebben: Cornelis Gesthuysen (*1758 Alpen) trouwt 1786 in Alpen met Sybilla Gesthuysen (*1764 Ginderich), ze zijn neef en nicht ("cum dispensatione in consanguinitate" = dispensatie vanwege bloedverwantschap). Theodor Gesthuysen (*1895 Sonsbeck) trouwt in 1946 met Agnes Gesthuysen (* Kapellen), de over-over-grootvader van Agnes is de broer van de over-over-over-grootvader van Theodor. Nikolaus Gesthuysen

(geb. in Veen) trouwt 1977 in Veen met Hildegard Gesthuysen (geb. in Labbeck), de over-over grootvader van beiden waren broers.